

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike.

inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust. Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvo:	
celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 420—
polletno	150—	polletno	210—
3 mesečno	75—	3 mesečno	105—
1	25—	1	35—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.

Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadosno frankovane. Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K
Poština plačana v gotovini.

Volilcem!

Pri volitvi v ustavotvorno skupščino me je izbralo napredno volilstvo ljubljansko za narodnega poslanca in sicer kot nosilca liste demokratske stranke. Bival sem deset dni v Beogradu ter se vozil iz Ljubljane do naše prestolnice in nazaj. Takoj pa se je videlo, da se je moja bolezen, ki me muči že skoraj dve leti, posebno vsled železniške vožnje tako poslabšala, da so mi zdravniki odločno nasvetovali, naj odložim svoj mandat. Če bi se še dalje oklepal tega mandata, ostal bi le na videz Vaš poslanec. Ker se skoraj vsak drugi dan prekladam po postelji, bilo bi napredno volilstvo Ljubljane brez zastopnika in to v času, ko državi sovražni elementi že zopet spletkarijo ter skušajo v Beogradu vse prevreči. Tak položaj bi ne ugaljal niti meni, še manj pa volilcem. Odpovedal sem se torej mandatu, kar s tem svojim volilcem naznanjam. Zahvaljujem se za zaupanje, s katerim ste me volili počastili, in tudi za prijateljstvo, ki so mi ga mnogi izkazali s svojim glasovanjem. Izkazujte oboje mojemu nasledniku g. profesorju Josipu Reisnerju.

DR. IVAN TAVČAR,
župan.

Univ. prof. dr. Rado Kušej:

Vera in verska svoboda.

V volilnem boju za konstituantno so se vse politične stranke priznavale k načelu verske svobode ali, kar je isto, k načelu ravnopravnosti vseh veroizpovedanj. Zelo vprašljivo pa je, če so si bile na jasnem o bistvu tega načela in vseh njegovih posledicah, ki morajo priti najprej v naši ustavi vsaj glede glavnih točk do določnega izraza, zakaj le pod tem pogojem bo naša bodoča zakonodaja, ki bo morala versko svobodo še le v podrobnosti izvesti, uglaseno pot.

Verska svoboda, ali kakor se jo navadno imenuje, svoboda vere in vesti, je še le pridobitek novejših dob. Srednji Evropi jo je prinesla še le revolucija l. 1848. kot del političnih pravic državljanov. Poprej smo poznali le ožjo ali širšo versko strpnost (toleranco), ki je pa od verske svobode popolnoma različna.

Vsebina verske svobode se da na kratko označiti z dvema stavkoma: 1. O veroizpovedovanju in izvrševanju verskih predpisov odločajo državljani sami po svojem prostem prevdanku; 2. vse od države priznane cerkve in verske družbe so enakopravne. Ta enakopravnost pa naravno nasprotuje načelom vsake vere, zakaj vsaka vera se mora smatrati, ako svojo nalogo pravilno razume in dosledno izvaža, napram vsem drugim za edino pravo.

Država ima torej rešiti napram različnim veram težak problem. Zajemati mora krščanskim cerkvam in drugim verskim družbam, ki se med seboj izključujejo in ki se morejo razširjati le druga na škodo drugi, skupen dom in možnost mirnega delovanja v njem.

Katoliška cerkev odkrito priznava, da je versko nestrpna, t. j. da odklanja vsako drugo vero in ji odreja upravičenost. Ako so navzlic temu celo njene stranke v svojih političnih programih naglašale načelo verske svobode, so se s tem odrekale strogo katoliškemu stališču. Storile so to pač le v sili današnjih razmer in v spoznanju, da je prav načelo verske svobode in z njim zvezana pariteta vseh priznanih veroizpovedanj v državi prinesla katoliški cerkvi bogato odškodnino za vse izgube na posvetni moči v neverjetnih pridobitvah, ki jih kaže njen vpliv od Leona XIII. sem na spiritalnem polju. Verska svoboda in ostale politične pravice so odprle katoliški cerkvi pri nas in tudi v državah, kjer so katoliki po številu v manjšini, pristojo pot do onega intenzivnega društvenega delovanja, do one izpopolnitve njene bogate organizacije, na kateri sloni danes njena sklenjena sila in moč.

Rad bi koristil, ki jih je katoliška cerkev črpala iz ustavnih pravic njenih članov, se je dejansko, molče

sprijaznila z načelom paritete vseh veroizpovedanj v državi, ni pa seveda in nikdar ne bo opustila svojega versko intolerantnega stališča.

Za pravoslavno cerkev pomeni uzakonjenje načela verske svobode poslabšanje njenega doseganega pravnega položaja v Srbiji in Črni gori, ker izključuje to načelo vsako državno cerkev. Vendar pa srbska pravoslavna cerkev radi tega ne bo izgubila nič na svojem ugledu niti na svojih pravnih udobnostih, saj ostane še naprej najmočnejša in zato najuplujnejša med enakopravnimi drugimi veroizpovedanji v svojem dosezanjem območju. Njena samouprava bo postala po novi ustavi le še trdnjša, kar z ozirom na njene bogate fondne ni brez važnosti. Poleg tega so pravoslavne cerkve že po svojem zgodovinskem razvoju delovale vedno v najožjem sporazumu z državno oblastjo. Zato je brez dvoma, da bo srbska pravoslavna cerkev brez prigovora sprejela ustavno zajamčeno načelo paritete vseh veroizpovedanj in da bo zgolj formalno spremembo svojega pravnega položaja napram državi brez težkoče položila na žrtvenik jedinstvenosti in pravne enakosti.

Muslimanom pa končno narekuje enako politiko že navadna modra prevdarnost z ozirom na načela in zahteve demokracije, na potrebe države in na brezuspešnost nasprotnega stališča napram ogromni večini drugih strank.

Vsa ostala veroizpovedanja, sosebno židje in protestanti, so imela vsaj v naših krajih enakopravnost z drugimi od nekdaj na svojem programu. Šele verska pariteta jim je donesla tudi državljansko enakopravnost. Po tej poti so mogli šele priti judje do one moči v državi, ki jo dejanski izvajajo kot veletrgovci in finančniki.

Tako vidimo, da ozirom na moč, veljavo in imetje obvladajo lahko tudi nekaj, kar se po svojem bistvu tiče zgolj notranjosti človeka, t. j. versko prepričanje. Vsako pozitivno versko prepričanje mora biti nasprotno verski svobodi in vendar so se v današnjem času vsa veroizpovedanja dokopala do načela svobode vere in vesti, ker je to pogoj, da obstojajo v moderni državi lahko drugo poleg drugega, da tekmujejo med seboj v oznanjevanju nauka in pridobivanju novih članov nemoteno in prosto, v okviru danih zakonov.

nov in pod zaščito državnih obla-

stev. Verska svoboda je ostala še danes to, kar je bila ob svojem postanku, namreč ena temeljnih političnih pravic vseh državljanov. Iz tega izvira potreba po ustavnem jamstvu. Iz tega pa tudi sledi, da ima ustava, torej naša konstituenta, določiti bistveno vsebino verske svobode, dati ji torej potrebne meje. Le v teh, po državnih zakonih določenih me-

jah ne sme udeleževati verska svoboda posameznega državljanca, le v teh mejah je verskim družbam zajamčena samouprava. Prašanja nikakor ne gre omalovaževati, zakaj dobra ustava bo le tista, ki nam pripravi čim več političnih bojev v bodočnosti. In najhujša vrsta teh bojev bi bili verski boji. Ustava, ki prav pojmuje bistvo verske svobode, jih lahko onemogoči.

Svoji k svojim!

Ponavljamo staro geslo in ga kličemo v spomin vsem, katerim je draga korist naroda in njegov dobrobit.

Na naših tleh vstajajo dan za dnem tuja podjetja, med nami grade tuji še vedno nove trdnjave, ki ne prestopajo in dosledno širijo protidržavni duh in protinarodno propagando. Ne gojimo si nadalje gadov na svojih prsih, ne dopustimo, da te tuje trdnjave rastejo na naših tleh, bodimo zopet stari borci za našo gospodarsko osamosvojitve! Svoji k svojim!

Mi smo ena najbogatejših dežel, od tega bogastva pa imajo največji dobiček tuji, dočim široki sloji našega naroda trpe slej ko prej. Zato delajmo, da bo bogastev domovine deležen v prvi vrsti narod, ki na njej prebiva in ki to bogastvo ustvarja. Svoji k svojim nam kaže pot za doseg tega cilja. Svoji k svojim onemogoči obstoj tujih trdnjav.

Politična svoboda nam je omogočila gospodarsko osamosvojitve, brez katere ni narodnega blagostanja.

Kakor pred vojno, tako mora biti geslo sedaj, da dober Jugosloven kupuje le pri jugoslovenskem trgovcu in ta samo pri jugoslovenskem tovarnarju. Če to še ni mogoče, smo pač danes močni dovolj, da osnujemo sami svoje tovarne in če bi bil za to potreben tudi velekapital. Potom zadrug, potom zadrugnega dela in potom državne podpore je mogoča uspešna konkurenca tudi proti najsilnejšim tujcem.

Danes trpi naša dežela, ker nam

manjka blaga, ker smo podvrženi diktatu tujih velefirm. Zato ustanovimo, odnosno pomnožimo svoje lastno proizvodnjo, zato se postavimo v vsem na lastne noge.

Iz malega raste veliko in iz naših malih podjetij morajo postati naše velike industrije. Banat ima svoja bogata polja, Slovenija industrijo in gozdove, vsa Jugoslavija ogromna prirodna bogastva in minus na potrebnem blagu! Spojimo vse te pluse in minuse bogastev, oziroma pomanjkanja pokraj in eno formulo in napredek dežele je zagotovljen. Da pa bo zagotovljen našemu lastnemu narodu, naj se konča formula z geslom: Svoji k svojim!

Ko smo uvaževali to geslo, smo napredovali in si ustvarili možnost obstoja. Bili bi pa dosti jačji, če bi to geslo vsi izvajali in če ga ne bi nekateri zlorabljali. Zato propagirajmo geslo »Svoji k svojim«; vse one pa, ki ga hočejo zlorabljati, kaznujmo. Slab trgovec, slab obrtnik, slab podjetnik nam je ravno tako škodljiv, kot tujec, ker ovira zdrav gospodarski razvoj. Radi splošnega nacionalnega blagostanja stavimo si dolžnost, da kupujemo le pri svojem trgovcu. Če pa hoče ta trgovec biti vreden naše žrtve, mora biti dober ne le kot trgovec, ampak mora stati tudi v prvih vrstah narodnih borcev. Mi za podjetnika, podjetnik za nas, to je temelj, na katerem mora uspevati geslo: Svoji k svojim!

Ob novem letu dajemo naročila in sklepamo pogodbe. Naj se že te vrše v znamenju našega gesla, da nam bo novo leto pričetek nove, srečnejše dobe!

Politične vesti.

— Krajevnim organizacijam JDS. Krajevne organizacije naj obveste vse svoje člane, da je sklenilo načelstvo

JDS, da morajo biti v bodoče vse morebitne prošnje na strankino vodstvo predložene potom krajevnih organiza-

Aleksander Dumas, sin:

Kiparjeva pravda.

Roman.

Slučaj je hotel, da sem se kasneje zopet sešel z nekaterimi svojimi bivšimi součencev. Vse so bili pozabili ter hoteli obnoviti z mano svoje znanstvo, da bi se, kakor so se izražali, poklonili moji slavi. Takim srečavanjem se pač nisem mogel odtežati, toda nikomur nisem podal roke, če mi je ponujal svojo. Ne verjamem, da so se spominjali mladosti. Gledali so v mojem spominjanju na preteklo dneve le ponos s sedanjostjo.

A iz enega sklepa sem izvajal drugega. Če bi bil moj oče ubog rokodelec in bi ga jaz poznal, bi bil zadovoljen. Ljubil bi ga in bi bil srečen. Morda je imel tehtne razloge, da se ni oženil z mojo materjo. Če bi mi bil povedal te razloge, bi ga gotovo razumel... Zakaj ga ni mati nikdar omenjala? Ali ni bila njena dolžnost, da mi zaupa in mi pojasni? Čemu je molčala? Iz vestnosti ali ponosa? Ali je bila kriva ali ošabna? In čemu je molčal moj oče še trmoglavje? Kako je mogel misliti, da mi ni ničesar dolžan? Ali ni imela moja mati pravice, kaj zahtevati od njega?

Ali pa je morda dvomil, da je moj oče? Morda sploh ni vedel, da sem na svetu? Mogoče... Prihajal sem do zaključkov, ki so bili za mojo mater razžalilivi, in potem sem klical na pomoč svoje srce ter si dejal:

»Nesrečnik! Ona je tvoja mati! Če bi te bila tudi ostavila. Toda dala ti je vzgojo in je ljubila le tebe. Noč in dan dela zate, in tvoja smrt bi bila njena. Kje je boljša žena? Objemi jo in se ziokaj! Nimaš dovolj solz, da opereš z njimi svojo dušo.«

Toda vsi ti sunki in boji ter vsa ta premišljanja, ki so presežala daleč moje starost, so pred vsem podkopala moje zdravje. In omahoval je tudi moj duh.

Našel sem si tajnega zaupnika v duhovniku, ki nas je učil katekizma in ki smo hodili k njemu k izpovedi. Tako sem se vsega zaupal abbéu Olettu ter mu pripovedoval o svojih mukah in ga prosil pojasnila.

Ali je bila taka njegova navada ali pa je smatral moj duh za dovolj razvit po prestanih bridkosti, da ga lahko razumem; govoril mi je o trpljenju Jezusovem, v primeri s katerim so moje muke pač ničnostno majhne. Če izprevidim to, moram biti zopet pogumen.

Ze pri prvih besedah primere, ki jo je napravil abbé med trplje-

njem odrešenikovim in med mojim trpljenjem, se mi je zdelo, da sem našel razrešitev ukanke. Kmalu se mi je začela vzbujati slutnja, da sem kakor sin Marije izbran za velike žrtve in velika dela.

»Tako je prav,« sem si dejal v svojem vrtu. »Jaz sem kakor Jezus. Nimam očeta; kakor sin božji sem, in ljudje, ki poznajo to tajnost, me preganjajo, kakor so nekoč preganjali Kristusa. Tudi mene bodo umorili, ampak nebesko kraljestvo bo moje, in vse one odrešitve, ki so me nekaj zatirali. Svet bo čistil moje ubogo mater.«

Potem sem dalje izpraševal abbéja. Vedeti sem hotel in sem bil želen razodetja. Srečen nad mojo gorečnostjo, me je dobri duhovnik vzdobujal na vso moč. Pripovedoval je na dolgo in široko o svetnikih, apostolih in mučnikih.

Kako majhen sem se zdel v primeri s kamenanim sv. Štefanom ali s puščicami ustreljenim sv. Boštjanom! Za žalitve svojih tovarišev sem imel samo še smehljajoč obraz, in imenoval sem jih božje preizkušnje. Jedva da sem še spal in jedel; mislil sem samo na rai in na sredstva, ki bi me privedla tjakaj.

Vse nedelje sem prebil v cerkvi in sem preklečal po cele ure

pred podobami svetnikov. Vsak hip sem si začel izpraševati vest, in ker se nisem čutil nikoli čistega, sem se mučil s pretiranim postom. Od tuda do večera sem molil in prepeval cerkvene pesmi. Lahko si mislite, kako so se mi posmehovali moji tovariši.

Ali vse to je končalo z živčnim napadom, ki je trajal dve do tri ure. Začela me je mahoma strašno boleti glava in tresel sem se po vsem životu. Prenešli so me v bolniško sobo in poklicali mojo mater. Niso me mogli več spraviti domov. Mati se ni ganila od mene, dasi o tem nisem ničesar vedel. Pet dni in pet noči sem ležal v vročici.

Da okrevam popolnoma, je šla pozneje mati z menoj za mesec dni v Narby. V bližini gozda je naiela dve sobi, ki sta bili obe obrnjeni na velik sadni vrt. Več nista potrebovala in tudi nista imela. Lastnik jako preproste hiše je bil lončar; da sva mogla priti v svoje stanovanje, sva morala hoditi skozi njegovo delavnico.

Dal mi je flovice, da sem si v svojo zabavo delal mozičke. To mi je napravljalo veliko veselja, in zdelo se je, da mu moje figure zaradi njihove preprostosti tako ugajajo, da

mi je predlagal, naj napravim posnetek Matere božje nad cerkvenimi vrati. Ondi sem torej preživljal svoje dneve, okrog mene vse polno vaških otrok, ki so občudovali moje delo.

Pohvala lončarjeva, ki se je čudil moji nadarjenosti, me je silno veselila.

Ko je bila moja Marija gotova, jo je pokazal vaškemu županu in župniku. Oba sta me vzdobujala. Lončar mi je obetal, da hoče žrtati mojo soho, ker potem si jo lahko spravim. Zatrjeval je, da jo bom pogledal z radostjo, ko postanem slaven umetnik. Ozrl sem se zmagovorno na svojo mater; in dasi jo je osrečevalo to prerokovanje, je bilo vendar videti, da jo zaupa prav zelo naziranjui teh gospodov...

Začel sem se zopet baviti s šolo, v prostih urah pa sem se pečal s svojim novim delom, ki me je zelo veselilo. Izmed mojih tovarišev je manjkal Andrée. Ubogi mladenič je mahoma začel krvaveti, kri je drla iz vseh njegovih telesnih odrtin. Njegovo telo je tako oslabevalo, da ni bilo mogoče zadržati konca. Po preteku dveh ur je izdihnil pred očmi tovariša, ki je prosil, da mu smé streči.

ci. Tega pravila naj se dosledno drže tako organizacije kakor posamezni pristajalci stranke. Načelnost JDS.

— **Politični položaj.** Beograd, 9. januarja. Včerajšnji dan je potekel v takajšnjih političnih krogih vsled pravočasnih praznikov povsem mirno. Ministri predsednik Nikola Pašić ni imel z nobeno stranko nikakih pregovorov. Muslimani, ki doslej še niso prispeli v Beograd, pridejo jutri ter jih bo spremljal predsednik bosanske vlade dr. Sršić. V vprašanju izpolnitve finančnega ministristva doslej še ni nobene odločitve.

— **Muslimani ne gredo v vlado?** Sarajevo, 9. januarja. »Hrvatska sloga« poroča, da jugoslovenska muslimanska organizacija pod nobenim pogojem ne bo šla v vlado. Koliko je na tej vesti resnice, bo pokazal jutrišnji dan v Beogradu.

— **Radićev poslanec o Stojanu Protiću.** Zagreb, 9. januarja. »Jutarnji list« poroča o razgovoru z nekim uglednim poslancem Radićevе stranke, ki je rekel med drugim: Od dne do dne se v treznih političnih krogih bolje uvideva, da se s sedanjo delno konstitucijo ne da delati. Kratkovidni politiki tega ne vidijo, edino Stojan Protić je videl pogubonosno politiko sedanje vlade ter možno proti njej nastopa. Ustvaril si je močno opozicijo, s pomočjo katere bo zrušil sedanji poslovnik in nesprejemljiv načrt ustave. V tem mojem naziranju nisem osamljen, marveč je za mano velika skupina, ki se zaveda, da Stojan Protić računa i na našo podporo.

— **Angleži o Pašiću.** »Daily Mail«, eden največjih angleških dnevnikov, priobčuje sliko našega novega ministrskega predsednika Nikole Pašića in pravi med drugim: Gospod Pašić, veliki srbski državnik, je bil ministrski predsednik za časa balkanskih vojn kakor tudi za časa dolgega srbskega mučeništva, ki se je končalo z zmago in ustanovitvijo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. G. Pašić uživa veliko reputacijo kot diplomat, državnik in taktičen mož. Lloyd George je imenoval Pašića: Srbski veliki stari človek.

— **Ustanovitev narodne garde v Bosni.** Sarajevo, 9. januarja. Tukajšnji trgovci in obrtniki so osnovali prvo četo prvega bataliona prvega polka prostovolnih narodne garde. Organizacija narodne garde je izvedena na podlagi organizacijskih statutarov dosedanjih prostovoljnih organizacij. V muslimanskih krogih se gibanje za ustanovitev narodne garde zasleduje s skenjo, ker se muslimani boje, da ta garda ne bo naperjena samo proti komunističnim prevratnikom, marveč da bo služila tudi zakulisnim ciljem, ki niso v korist ne bosanskim muslimanom, ne Hrvatov. Izraža se tudi bojazan, da bo narodna garda zašla v iste pregrehe, kakor je to zaslila svojačasna narodna vojska narodnega veča.

— **Zapisreza dr. H. Krizmana.** Beograd, 9. januarja. Predvčerajšnjem je položil minister dr. H. Krizman na dvor prisego. Prisotni so bili ministrski predsednik Nikola Pašić, Dragutin Janković in maršal dvora. Minister notranjih zadev Milorad Drašković se je napotil včeraj na inšpekcijsko potovanje v Baranjo.

— **Načrt ustave.** Dne 8. jan. je bila seja ministrskega sveta, ki je trajala do 18.30. Na tej seji se je poleg tekočih poslov obravnavalo tudi o kontroverznih redakcijskih načrtu ustave.

— **Dobrovoljci proti boljševikom.** Ko je vlada izdala razglas o naredbah proti boljševikom, se je v Pančevu prijavilo 120 dobrovoljcev, da izvedejo to naredbu ter se stavijo tamšnemu mestnemu poveljniku na razpolago.

— **General Castelnau o razmerju med Francijo in Nemčijo.** »Libre Parole« priobčuje izjavo generala Castelnau o bodočem razmerju med Francijo in Nemčijo. General Castelnau je izjavil med drugim: Vprašanje je, kako bi mogla Francija izvesti mobilizacijo. Danes je položaj popolnoma drugačen, kakor pa je bil l. 1914, ko je stal sovražnik pred vratmi Francije! Danes ima Francija rensko črto, pred katero ne smejo najhajati v razdalji od 50 km nobene nemške čete. Rensko ozemlje je v območju franc. topov. Izključeno je, da bi mogla Nemčija s svojimi 150.000 možmi presenetiti Francijo. Castelnau smatra zato 18 mesečno vojaško službovanje za popolnoma zadostno. Kar se tiče francosko - nemških odnosov, je general mnenja, da bi se morala izvesti okupacija maskega ozemlja, ako bi se Nemčija protivila izvršitvi svojih obveznosti. Sicer pa meni, da bo Nemčija rada ali nerada izvedla razorožitev. Kar se tiče Bavarje, meni general, da bi se morali istočasno razorožiti delavci in kmeti. Končno je izjavil, da potrebuje Francija miru in da je zato 18 mesečno vojaško službovanje maksimum. Če bi pa položaj zahteval petletno vojaško službovanje, je rekel Castelnau, bom temu ravno tako pritrldil, kakor bom pritrldil enoletnemu vojaškemu službovanju, kakor hitro bi se to izkazalo za zadostno.

— **Bivši italijanski poslanik v Beogradu umrl.** V Rimu je umrl senator baron Edmund Mayor des Planches, rojen Francoz, ki je bil svojačasno italijanski poslanik v Beogradu, Washingtonu in Londonu. Bil je tudi član upravnega odbora mednarodnega delovnega urada.

— **Stroge odredbe proti tujcem v Franciji.** V francoski zbornici je bilo vloženih več interpelacij o vprašanju tujcev, ki prihajajo v vedno večjem številu v Francijo. Med živahno debato je izjavil minister Steeg med dru-

gim, da namerava vlada poostriži kazenske določbe proti osebam, ki bi skušale priti brez dovoljenja v Francijo. Tozadevni prestopki se bodo kaznovali s saporom od šestih mesecev do treh let. Nadalje je izjavil, da je bilo leta 1920 izgnanih iz Francije 11.000 inosemcev. Vlada bo energično zatrla vsako komunistično propagando. Po razpravi je glasovalo 451 poslancev proti 54 za tozadevne vladne predloge.

— **Tako Jonsescu proti kralju Konstantinu.** »Daily Telegraph« poroča iz Bukarešte, da je sklenil rumunski ministrski predsednik nadaljevati sovražno politiko proti grškemu kralju Konstantinu in da raje demisijsko, kakor pa da bi se udal prijaznim odnosom z germanofilskim in reakcionarnim Konstantinom.

— **Spor radi bivših nemških kolonij.** Vlada Zedinjenih držav je poslala angleški vladi noto, v kateri zahteva pojasnilo, na kakšen način se bodo razdelili mandati glede bivših nemških kolonij in gotovih delov Turčije. Zedinjene države pripominjajo, da se ta zadeva ne sme urediti potom Zveze narodov, ampak na podlagi sporazuma med alitranimi in asociiranimi državami. Odgovor angleške vlade še ni znan, pač pa piše Pertinax v »Echo de Paris«, da tri ameriška vlada na pomankanju logike in pravi: Amerika ni ratificirala mirovne pogodbe el 28. junija in ni nikdar napovedala Turčiji vojne. Zato tudi nima nobene pravice

Telefonska in brzojavna poročila.

KAŠEN JE POLITIČEN POLOŽAJ.

— d Beograd, 18. jan. Zadnje tri dni se politični položaj v Beogradu ni izpremenil. Demokratski klub je glede vprašanja portfelja finančnega ministra ostal pri istem stališču, kakor se je ugotovilo na seji dne 5. t. m. Milorad Drašković bi imel zasteti finančno ministristvo, a na njegovo mesto bi stopil kot minister za notranja dela Svetozar Pribičević s pomočnikom dr. Tomljenovićem ali dr. Pečićem, ali pa dr. Pečić s pomočnikom Vagovčevićem. Zdi se, da bo kombinacija z dr. Pečićem ostala menda samo kombinacija. Nekateri trdijo, da bi postal Ljuba Davidović minister za policijo, če bi postal Drašković finančni minister. Če pa bi Drašković odklonil, bi se ponudil resort Kostu Kumanudiju. Ni gotovo, da bo Drašković sprejel finančno ministristvo. Politični krogi z naneostjo pričakujejo odloka klubove seje, na kateri se to vprašanje reši. Danes se je doznalo iz merodajnih krogov, da bi v primeru, da se vprašanje glede kandidata za finančnega ministra ne bi moglo rešiti v demokratskem klubu, demokratski stališči radikalnem predlog, naj se zamenjata dva resorta tako, da se radikalcem odstopi portfelj finančnega ministra za ministristvo za agrarno reformo, katero so imeli demokratski v rokah do nastopa Pašičeve vlade. Kar se tiče izpolnitve nekaterih drugih portfeljev, položaj še ni čisto razjasnjen. Te dni je pozval Nikola Pašić zastopnika muslimanske organizacije Aliča v Beograd in se je z njim dolgo časa razgovarjal o nastalem položaju. Prosil ga je, naj sporoči vodstvu svoje stranke njegovo željo, naj bi poslanci muslimanske organizacije čimprej prišli v Beograd, da bi se ostali poslanci sporazumeli z njimi glede vprašanja rezerviranih portfeljev. Alič je voditelju stranke takoj sporočil Pašičevo željo. Muslimani bi bili imeli priti v Beograd še predvčerajšnjem. Muslimanov pa ni bilo. To je napravilo na tukajšnje politične kroge zelo neugoden vtis. Gotovi krogi trdijo, da muslimani zato zavlačujejo prihod v Beograd, ker hočejo poprej dobro proučiti razpoloženje ostalih strank in videti, kako se bodo zasedla mesta v vladi. Posebno pažnjo obračajo muslimani na zadržanje Jugoslovenskega in Narodnega kluba. Nekateri ugotavljajo, da se Jugoslovenska muslimanska organizacija še ni končno odločila, katerega od razpoložljivih resortov naj zahteva ali katere osebe naj delegira v vlado.

PROTIČ JE ISTOPIL IZ RADIKALNE STRANKE. — NJEGOVA ZVEZA Z RADIĆEM.

— Zagreb, 9. januarja. Na včerajšnji seji Radićevе stranke, kateri je prisostvoval tudi dr. Trumbić, se je med ostalim prečitalo tudi pismo Stojana Protića, v katerem naznanja ta svoj izstop iz radikalne stranke. Ta izstop se spravlja v političnih krogih v zvezo s konferencami, ki so jih imeli Radićevi odposlanci v Beogradu s Stojanom Protićem. Po dobrih informaci-

na prava versailleske in sovreske mirovne pogodbe.

— **Posledice vsersusk. komunističnega kongresa.** Agencija Havas poroča, da so dobili na osmem vsersuskem kongresu ekstremisti pod vodstvom Buharina in Radeka večino. Lunaarskij in drugi člani sovjetske vlade, ki so ostali v manjšini, so demisijsko.

— **Boljševiški teror v Sebastopolu.** Iz Carigrada poročajo: Semkaj dospeli begunci iz Sebastopola pripovedujejo, da so boljševiki po odhodu Vranglove vojske ustanovili dve izredne komisije, katerih prvo delo je bilo aretacija članov demokratskega odbora, ki je po Vranglovem odhodu prevzel oblast v mestu. Nato se je začelo preganjanje protirevolucionarjev. Boljševiki so popisali vse prebivalstvo. Ker pa to popisovanje ni imelo uspeha, je boljševiška oblast odredila aretacije v masah. Smrtne obsodbe se niso več izvrševale tajno, ampak so bili obojeni javno obošeni na drevesa in brzjavne drogeve. Število žrtve znaša več tisoč moških in žensk. Trgovine so prazne. Vsak promet s sosednimi kraji je nemogoč. Funt kruha stane 2500 rubljev. Bankovci, ki sta jih izdala Denjikin in Vrangol, so odpravljeni in kdor jih ni izročil boljševiški oblasti, je bil obsojen na smrt.

— **Internacionalizacija donavskih pritokov.** Češkoslovaški zastopniki v mednarodni komisiji za donavski promet so zahtevali tudi internacionalizacijo donavskih pritokov.

— **Jaš so Radićevci imeli doliše seje** tudi z delom srbske zemljoradničke stranke, ki je deloma naklonjena politiki, ki jo hočejo izvesti Radićevci v zvezi s Stojanom Protićem.

— **Beograd, 9. januarja.** Že dlje časa se je v političnih krogih razgovarjalo o tem, da so nasprotstva v radikalni stranki tako velika, da namerava Stojan Protić z velikim delom svojih pristavev izstopiti iz radikalne stranke ter osnovati posebno stranko, ki bi z muslimani, Radićevci in delom srbske zemljoradničke stranke tvorila močan opozicijski blok. Kakor se iz verodostojnih krogov zatrjuje, je Protić ta korak sedaj tudi izvršil ter s tem pokazal, da hoče s pomočjo reakcionarne bloka na vsak način strmoglavit sedanjo Pašičevo vlado. V ta namen je Protić pozval v Beograd tudi bivšega pravosodnega poverjenika v zagrebški vladi dr. Djordjevića. Ali se bodo Protićevi upi uresničili in ali se mu bo posrečilo strmoglavit Pašića, bodo pokazali prihodnji dnevi.

NOVA GRUPACIJA V KONSTITUANTU?

— **Zagreb, 9. januarja.** »Agrarmer Tagblatt« prinaša iz Beograda daljši uvodnik, v katerem se bavi s politično situacijo in s Protičevim namero, oziroma grožnjo, da z nemalo skupino izstopi iz radikalne stranke. List pravi, da obstoje tako v radikalni, kakor tudi v demokratski stranki precejšnje diference, ki stremje za tem, da bi se združilo desno krilo demokratov, obstoječe povečini iz desidentov z naprednim levim krilom radikalcev, ki se absolutno ne strinja s politiko Stojana Protića, pa tudi s Pašičevim kolebanjem ni zadovoljno. Če bi se ta fuzija posrečila, bilo bi to s stališča poštenosti in politične dostojnosti je pozdravljati. Vsaka taka secesija ali fuzija bi seveda imela za posledico, da bi nastal v konstituenti povsem nov položaj. Iz dveh strank bi nastale tri in sicer: konzervativni radikalci na eni strani, novi blok, obstoječ iz napredno mislečega levega krila radikalcev in desnega krila demokratov ter tretja skupina, brezpogojno jugoslovensko politiko zasledujoče napredno levo krilo demokratov. S tem bi se seveda ne zboljšal niti položaj v konstituenti, niti bi ne napredovalo delo, en uspeh pa bi vseeno rodila ta nova grupacija sil, da bi se posamezne skupine grupirale po svojem naravnem čutu in bi se s tem izčistila notranja politična situacija v naši državi. — Stojan Protić bi napravil drzavi veliko uslugo, če bi res izvedel svojo grožnjo, vendar v njegovo resnost doslej še ne verujemo.

SEJA KONSTITUANTE.

— **Beograd, 9. januarja.** Predsednik konstituante dr. Ribar je doslej včeraj v Beograd. Prva seja konstituante po praznikih bo v sredo, 12. t. m. Skoraj gotovo je, da regent ne bo imel na tej seji prestolnega govora, marveč da bo Nikola Pašić prečital na seji regentovo poslanico. Muslimani doslej še niso prispeli v Beograd. Pričakuje se jih za danes.

VRHOVNI SVET V PARIZU.

— **d London, 9. januarja.** Po vesteh Reuterjevega urada, bosta Anglijo zastopali v vrhovnem svetu, ki se bo sestel v kratkem v Parizu, Lloyd George in lord Curzon. Vrhovni svet se bo ob tej priliki bavil s položajem, ki je nastal, ker Nemčija še ni izvedla mirovni določb glede razoroženja narodne brambe.

Iz naše kraljevine.

— **Regent v Sarajevu.** Sarajevo, 9. januarja. Včeraj je prestolonaslednik regent Aleksander na svojem potu posetil tudi Sarajevo. Občinstvo mu je pridrilo burne ovacije ter okrasilo hišo z zastavami.

— **Promocija dr. Masaryka za častnega doktorja filozofske fakultete.** Zagreb, 9. januarja. 11. t. m. bo promoviran v Pragi dr. Masaryk za doktorja

honoris causa na filozofski fakulteti zagrebške univerze. Svečanost bo izvršil rektor dr. Karlo Radonič, ki je z dvema profesorjema odpotoval že danes v Prago.

— **Razmerje z Bolgarsko in železniški promet.** Ker je bolgarska vlada še pričela z vprašanjem zadržanega materiala, je naša vlada odredila, da se vzpostavi železniški promet s Bol-

garsko. Ker je od 9. januarja t. l. dalje ponovno vzpostavljen železniški promet z Bolgarsko, je ravnateljstvo državnih železnic od danes dne 9. t. m. dalje uredila redni promet z osebnimi, mešanimi in tovornimi vlaki, ki je bil doslej z Bolgarsko prekinjen. Potemtkom bosta vozila: 1. brzovlak št. 102—602 in 601—101 na progi Beograd-Niš - Caribrod - Sofija in nazaj. Ta

Rapalska pogodba in nemčurske spletke v Planini.

Kakšnih sredstev se poslužuje Italijani v krajih, ki so po rapalski pogodbi prisojeni Jugoslaviji, kaže sledeči slučaj, ki se je prigodil v Planini:

Ker je Planina po rapalski pogodbi prisojena Jugoslaviji, izmislili so si knez Windischgrätz in od njega odvisni planinski nemčurji v zvezi s karabinjerji, da bi bilo dobro, da bi prebivalstvo Planine izvršilo nekako glasovanje za Italijo. Vsled tega so sklicali karabinjerji na inicijativno nemčurjev dne 31. decembra vse posetnike Planine v občinsko pisarno in zahtevali od njih, naj se izrečejo, kam hočejo pripasti, češ da itak po rapalski pogodbi pripade njihova zemlja in gozdovi pod Italijo. Toda naši zavedni Planinci se niso dali ugnati v kozji rog in so glasno podpisali izjavo, da naj Planina s celim svojim katastrom pride pod Jugoslavijo. Ker se je pa Italijanom zdel med Josip Benčan, ki se je mudil v Planini na počitnicah, najbolj nevaren in zbranemu občinstvu razkrinkal nakane Italijanov

vlak bo odhajal iz Beograda vsako nedeljo, ponedeljek, sredo in petek ob 21.20, v torek, četrtek in soboto pa kakor simponski ekspres. 2. Tovorni vlak št. 662—661 med Pirotom in Caribrodom in nazaj. Denarne vsote in blago za Bolgarijo se bo sprejemalo v neomejenih količinah, o čemer se še posebej obvesti potniki in trgovci krog.

in nemčurjev, so ga na Silvestrov večer prišli in odgnali v zapor. Na novega leta dan so ga sicer na odločno zahtevo neustrašnih mož in fantov izpustili na svobodo, takoj drugi dan pa so ga zopet aretirali in ga hoteli odgnati v Trst. Toda karabinjerji so napravili račun brez krčmarja, zakaj zavedno ljudstvo je izrgalo aretiranega Benčana iz rok karabinerjev in mu s tem omogočilo, da je pobegnil.

Javna tajnost je, da deluje knez Windischgrätz in njegova klika (Hofmann, Tomaž Rupnik in drugi) na to, da se priklapi Planina Italiji, oziroma da pride vsaj vsa zemlja in gozdovi pod Italijo. Tako tolmačijo namreč rapalsko pogodbo in begajo s tem ljudstvo.

Na te nakane že sedaj opozarjamo vlado in komisijo, ki bo določevala mejo pri Planini.

Planinski nemčurji in denuncijanti naj si pa dobro zapomnijo, da pride kmalu ura obračuna za njih izdajalsko delovanje, katerega žrtev bi bil kmalu med Benčan.

Neodrešena domovina.

— **Aneksija Zadra po Italiji.** Dne 5. t. m. je bila tukaj svečano proglašena aneksija mesta po Italiji. Mesto je bilo okrašeno z zastavami. V stolnici se je pel »Te deum«. Svečanost je potekala mirno, dasi so se bali neredov odobrovoljcev, ki so se vrnili iz Jakina. V ječi so pridržali le one dobrovoljce, ki so skušali pobuniti moštvo vojne ladje »Marsala«.

— **Kanonik umorjen.** V okolici Imotskega se ponavljajo zadnji čas razbojništva. V Runoviču je bil za klan kanonik Stepan Babić. V Lukvičacu so udri li zločinci v stanovanje kanonika Lovrinčevića ter ga oropali in umorili. Sodi se, da izvršuje napade neka razbojniška banda, ki je pobegnila iz zaporov.

Poset ministra dr. Kukovca pri Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Kakor smo že poročali, je po pozdravnem govoru zborničnega predsednika imel minister dr. Kukovec daljši programatični govor, katerega so udeleženci sprejeli z živahnim odobravanjem. Do besede je nato prišel g. Ivo Jelačin v imenu Zveze trgovskih gremijev. Govornik je v jedrnatih besedah govoril o najvažnejših kupčisko-prometnih vprašanjih. Izpovedoval je o železniški zvezi Kočevje—Brod, o zvezi Prekmurja z Ormožem, o zvezi Rogatec—Krapina. Nato je govoril o carinski upravi, carinskih revizorjih ter o potrebi imenovanja carinskega inšpektorja za naše kraje. Omenjal je likvidacije Devizne centrale in Centralne uprave, izrekel se je proti monopolu na sladkor, zahteval reorganizacijo državnega gospodarskega sveta, uvedbo cenilnih komisij za odmero davkov, ustanovitev enotnega čerkovnega urada, omenjal je nacionalizacijo tujih podjetij in odpravo sekvestrov. Nato je omenjal, da se na inicijativno Trgovske in obrtniške zbornice vrši letošnje poletje veliki vrzorni sejem v Ljubljani. Poudarjal je potrebo izpolnitve Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Opozarjal je na koristnost konzularnih poročil in poudarjal potrebo organiziranja izseljeništv. Spriču zamenjave perperov je aktualno valutno vprašanje v smislu svojačasnih sklepov gospodarskih organizacij. Obširno je govoril o stališču trgovine napram potrošnim zadržam.

Minister dr. Kukovec je obliubil, da posveti tem vprašanjem svojo posebno pozornost. Mnogo teh vprašanj je v zvezi s financami in se on nadeja, da bo mogoče pridobiti tudi finančnega ministra za naše potrebe.

V imenu Zveze industričev je pozdravil ministra Zvezin podpredsednik g. Dragotin Hribar. Dejal je, da pozdravlja ministra kot drugega rojaka v resortu trgovine in industrije in izrazil nado, da bo on uspešneje deloval za trgovino in industrijo kakor prednik. Glede valutne reforme, fiskalne carine in drugega dela v parlamentu. Želi posebej konferirati z g. ministrom. Minister dr. Kukovec je izjavil, da mu bo naša industrija posebno pri srcu. Kar se tiče nizegovra prednika ministra za trgovino, pravi, da je bilo njegovo delovanje padlo v čase, ko so vlade izredno težke razmere. Bilo je mnogo neupravičene kritike, tedanji minister je v takratni dobi storil kar je bilo sploh storiiti mogoče.

V imenu Pokrajinske zveze Obrtnih združenj je pozdravil ministra zbornični svetovalec g. Franchetti. Opozarjal je, da zakon o radnjama v sedanji obliki ne odgo-

vria potrebam našega obrtnega položaja. Zahteval je ustanovitev obrtnega sveta ter omenjal nepravilno postopanje bolniških blagom, ki so naenkrat tako močno skočile v svojih zahtevah.

Zbornični svetovalec g. Josip Perdan je izpovedoval o krivicah, ki se godijo kupčiskim interesom vsled tega, ker ne poslujejo več davčne komisije in se priredba davkov vrši na podlagi posebnih čestop anonimnih potzvedb.

K besedi se je nato oglašil poverjenik za socialno skrb g. Adolf Ribnikar, ki je opozarjal na težaven položaj, ki grozi našemu delavstvu vsled kritičnih razmer v mnogih strokah naše industrije. Poudarjal je potrebo, da se skliče v Beograd posebna anketa, na kateri naj bi se razpravljalo to vprašanje.

Minister dr. Kukovec je potem sprejel deputacijo Trboveljske družbe. Nato je obširno konferiral z reprezentanti Trgovske in obrtniške zbornice o raznih aktualnih vprašanjih. Zbornično predsedstvo je med drugim poročalo g. ministru o nameravanem velikem sejmu za vzorce v Ljubljani. Minister je pokazal veliko zanimanje za to vprašanje ter je na predlog g. I. Schreya obliubil, da prevzame protektorat te važne gospodarske prireditve. Nato je g. minister sprejel zastopnike raznih industrijskih in obrtnih strok. Tako je sprejel zastopnike čevlarske in usnarske industrije gg. Rakovca, Kozina, Jean Pollaka, dr. Mendaria in Jakila; zastopnike železne stroke gg. Noota in Štupice; nadalje g. Lajovica, zastopnike naših vrelcev gg. Dolenca in Janžeka; zastopnika Zveze za tujski promet g. dr. Žizaka, za cinkarsko industrijo g. Baeblerja, za keramično industrijo g. Pavlina ter zastopnika zadruga mešarjev in vnovčevalnice gg. Lavriča in Košenina.

Poset v Trgovski in obrtniški zbornici je trajal skoro tri ure. Novi minister za trgovino in industrijo je dobil pregledno sliko o potrebah in težnjah našega obrta, naše industrije in trgovine.

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda.

Darila.

Upravi našega lista je oddala za »Ciril Metodovo družbo«, vesela družba pod Rožnikom, zbrala na Silvestrov večer K 100. Srčna hvala!

Prispjeli „Kontinental“

pisači strojevi sa latinicom ili cirilicom. Vrpce za sve pisače strojeve, karbonski papir i sav ostali pribor.

Hica 25/1. Notter i drug, Zagreb. Tel. 9—27.
Vlastita mehanička radiona. Vlastita mehanička radiona.

Veľo važno za kućevlastnike i graditelje kuća!

Blagajne za uzidati. Prištednja na prostoru, sigurnost vatni i provali. — Blagajne u svim velicina na skladištu. Asbestni ormari za knjige, blagajne sa pultom. Opis na zahtjev badava

Hica 25., I. Notter i drug - Zagreb, Telefon. 1-27

Gospodarski urad v Celju priporoča:

- 1.) Cilindrovo olje „Vakum“ viskoziteta 29/30, plamenište 300/320;
- 2.) Strojno olje težko „Solar Red“ viskoziteta 9/11, plamenište 260/280;
- 3.) Strojno olje srednjeteško „Standart“ viskoziteta 6/6 1/2, plamenište 260/280.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE

PRIMOŽA TRUBARJA

USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI

Visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto kron 10.—

NAR. KNJIGARNA V LJUBLJANI, PREŠERNOVA UL. ST. 7

Potrtega srca naznanjamo, da je gospod

Ivan Topolovšek

bivši uradnik v ministarstvu notr. zadev na Dunaju in pisatelj

6. januarja 1921 v 70. letu po dolgi in mučni bolezni izdihnil svojo blago dušo.
Pogreb nepozabnega rajnega bo 8. januarja 1921 ob 4. uri popoldne iz Studenca k Dev. M. v Polju.

STUDENEC, dne 7. januarja 1921.

Zalujochi ostali.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec žalostno vest, da je naša ljubljena, srčno dobra soproga, mama oz. stara mama, gospa

Marija Baebler roj. Štular

po dolgi, mukopolni bolezni 9. t. m. preminula v Idriji, kjer se bode 11. jan. položila k večnemu počitku.
Kdor je rajnico poznal, je poznal tudi njeno blago srce.

Baltazar Baebler, soprog. — Baldi, Vilči, Poldi, Viktor in Milka, otroci. — Fanci, Fani, Lojzka in Ada, sinke. — Vnuki in vnukinje.

Proda se moški kozuh za na voz. Ogleda se v Turkovi gostilni Strelška ulica 150

Proda se pohištvo za kompletno sobo. Ogleda se dnevno od 11.—12. ure dopoldne K. S., Mestni trg 19/1. nadstr. 141

Postrežnica

se sprejme takoj. K. S., Mestni trg 19. I. nadstropje. 142

Prodasta se dve hiši z vrtom in gostilno v ljubljanskem predmestju. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 103

Gospodinjstvo, ki mora biti izvrstna kuharica, rica, išče samostojen višji uradnik. Naslov pove upravništvo Slov. Naroda. 92

Opekarna s strojnimi obratom na Viču šče za izdelovanje zidne opeke za nesljičnega izvednega

akordanta

znabit vodja opekarne s primernim številom strokovnih delavcev. Robert Smilowski, stavbenik, Ljubljana. 109

Zlatar in juvelir Alojz Fuchs Selenburgova ulica 6

priporoča svojo veliko zalogo juvelov, zlatnine in srebrnine. Vsa popravila in nova dela se izvršujejo v lastni delavnici točno in solidno.

Stanovanje, obstoječe iz dveh lepih sob, kuhinje, predsobe in pritlikin, oddaljeno 5 minut od državnega kolodvora, se zamenja za istotako ali trih sob v mestu. Ponudbe pod „Državni kolodvor 154“ na uprav. Slov. Naroda.

Lepa namizna jabolka se dobijo pri Francu Cerar, razpošiljanje sadja v Stobu, p. Domžale. 7971

Knjigovodja,

popolnoma samostojen, bilance zmožen, dober korespondent in zanesljiv kalkulacant, perfekten v slovenščini, srbohrvaščini in nemščini v govoru in pisavi, se takoj sprejme. Reflektira se samo na prvotno moč. Prednost imajo tisti, ki so bili zaposleni v kame-nolomskih ali stavbenih podjetjih in ki obvladajo tudi italijanščino. Istotam se sprejme gospodična z večletno prakso, zmožna stroje-pisja, stenografinje in vseh pisarniških del, ki obvlada popolnoma slovensko in nemško korespondenco. Natančne ponudbe s prepisi spričeval, navedbo reference in plače ter sliko je doposlati Kam-nolomski inštitut v Celju.

Preverjena nemč. tvernica za umetno usnje, usnjato suho površino platne in haliko išče za Jugoslavijo (izvzemši Staro Srbijo) zlasti za bivši avstro-ogrski del prvotnega

zastopnika

uvedenega pri vpoved prihajajočih odjemalcih. Uspeh imajo samo ponudbe z najboljšimi referencami. Ponudbe pod „D. N. 28“ na Rndolf Messe, Dresden.

Ustanovljeno 1890.

Ustanovljeno 1890.

Julius Fuchs tvornica kravat

WIEN I., Vortlaufstrasse 1,

priporoča svojo vedno bogato zalogo vseh vrst kravat. Naročila izvršujem najtočneje in najbolje.

Ustanovljeno 1890.

Ustanovljeno 1890.

Dinamo-stroj, ljubljanske napetosti 87 amperov, ki se lahko uporablja za motor, 30 konjskih sil, dobro ohranjen, izdelek Siemens-Schuckert, in 2 železna soda (Eisenba-reis) in druge stvari se prodajo. Vre se izve v Kolodvorski ulici 13/I. 60

Prevzel sem zastopstvo prvotnih tvornic:

nudim elektrotehnični material, betonsko železo, različen železni material in motorje. Zahtevajte ponudbe

Gjorgje Grujić

Beograd, Miletića ul. 15.

Prodaja 150 vagonov raznega ko-stanjevega lesa. Pavel Ostriž, fara Janče, p. Litija. 21

Spreten strojepisec

za slovensko, nemško, italijansko in francosko korespondenco išče službe v kakem večjem trgovskem podjetju. Ponudbe pod „Dovršeno 149“ na uprav. Slov. Naroda. 149

Dobro izvežban kolar

zmožen tudi boljših del, išče službe. Hrana in stanovanje mora biti v hiši. Istotam se prodaja preprosta sobna oprava po jako nizki ceni. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 147

Naprodaj

je knjigovodnica, kompletno in prav dobro urejena. Ponudbe pri G. Hodi-raz, Anzengruberstrasse 19. 146

Stenografinjo in strojepisko popolnoma izvežbano, z večletno prakso, sprejme odvetniška pi-sarna dr. Otona Fetticha. 170

Lokomobil „Lanz“ 25 HP je naprodaj. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 117

Inteligentna gospodična išče mesto kot gospodinja k starejšemu dobro situiranemu gospodu. Ponudbe pod št. „90“ na uprav. Slov. Naroda. 144

Žaga

za deske, srednjevelika, prednost v kakem kraju, kjer raste hrasti, se kupi. Dopisni pod „Nakup/168“ na uprav. Slov. Naroda.

Stanovanje s hrano

išče soliden gospod. Ponudbe pod „F. A. 193“ na upravništvo Slovenskega Naroda. 193

Trgovca išče prazno ali mehlorano sobo in sklad šče, plača postranska stvar. Naslov pove upravništvo Slov. Naroda. 191

Pisalni stroj „Vost“ 15 skoraj nov, se prodaja. Ogleda se pri tvrdki Demšar & Osenar, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35. 190

Zenitna ponudba!

Mlad tovarnar v večjem mestu Slove-nije se želi seznaniti v svrhu zenitve z go-podično, ne čez 28 let staro, trgov-sko nastroženo, z večjim premoženjem. Za diskretnost se jamči. Ponudbe s sliko pod „MLADOST“ na Anončni in-foinračni zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. 189

Iščem dobro opoldansko in večerno hrano v abonement. Pismene ponu-dbe pod „Stranka brez otrok 186“ na upravništvo Slovenskega Naroda. 183

5000 K listemu,

ki mi da v najem eno ali dve sobi s kuhinjo. Ponudbe pod „Stranka brez otrok 186“ na upravništvo Slovenskega Naroda. 186

Brochhausov leksikon, svilen obleka za ples, starinski prt se ceno prodaja. Naslov pove upravniš-tvo Slov. Naroda. 179

Pekarna

se kupi ali vzame v najem, kjerkoli na Kranjskem ali Štajerskem. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 178

20 vagonov

(ali manj) portland-cementa „Peri-moos“ za dobavo februarja carine prosto čez Špille odda najceneje Franc Kapnik, Kostrivnica-Podplat. 177

Peč parov kumarčkov

imam na prodaj. Na dvorišču za kinom Ideal, Novak. 176

Proda se troje perzijskih (ena nova, dve starinski), troje pirotskih preprog, med-ved kot preproga, velik kovčeg (Rohr-natten), turški stol. ADAMIĆ, Pred Skofijo št. 9, II. nadstr. 175

Radi odpotovanja se ceno prodasta 2 zlati uri: 1 moška, 1 ženska, ena letna moška obleka in žaket, črn, za s ednjo velikost. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 174

Išče se

spreten livarski mojster za železo in kovine. Ponudbe s prepisi spričeval na Travnico tanina d. d. v Sisku. 199

Gostilna

s hlevom, lepim vrtom in nekaj inven-tarjem se prodaja v Prevaljah, Koroško SHS. Pojavnika da iz prijaznosti g. Vidrih, gometer, Krško.

Zdrav deček iz pripravljalnega tečaja trgovske šole 14 let star, zmožen slovensčine in nemščine, želi stopiti v trgovino za vajenca. Ponudbe in pogoje naj se blagoviti poslati uprav-ništvu Slov. Naroda pod „Učenec 199“.

Na prodaj

valjni mlin z zemljiščem na stalni močni vodi v bližini mesta in vila z zemljiščem in trgovino tik železniške postaje. Vpraša se pri F. RIEGLER, Pragersko. 203

Iščem

boljšega hlapca k paru konj. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Naslov se izve v uprav. Slov. Naroda. 180

2000 kron

onemu, ki mi da mesečno sobo proti visoki najemini. Cenjene ponudbe pod „Obrtnik 185“ na upravo Slov. Naroda.

Dr. Franjo Stegenšek, finančni komisar
Nežika dr. Stegenšek roj. Gregorič poročena.
Ljubljana, 8. januarja 1921.
Mesto posebnega naznanila.

Išče se družabnik

— eden ali več — z večjim kapita-lom za brezkonkurenčno industrijo ve-like in sigurne prihodnosti v Jugosla-viji. Želeli bi bilo soudeležbe kemika. Glavni pogoji: stavba; najpotrebnejše mehanične naprave in tehnični pripo-močki, so že na razpolago. Dopisni resnih reflektantov s priloženo znamko za odgovor naj se pošljejo pod šifro „Aeterol 1921/187“ na upravništvo Slo-venskega Naroda. 187

Vajenko

sprejme česalni salon za dame O. Fettich-Frankheim. 30

Brošura

„Pod novim orlom“

je izšla v ponatisu. — Dobi se v „Na-rodni knjižarni“ v Ljubljani, Prešernova ulica 7. Cena s poštnino K 18.—. — Naročila se rešujejo le proti pošiljavi zneska vnaprej ali po povzetju.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor vsako-: vsine druge tiskovine :: izviršuje točno

„Narodna tiskarna“.

Naročila sprejemata tudi „Narodna knjižarna“.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metko-viće, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu.